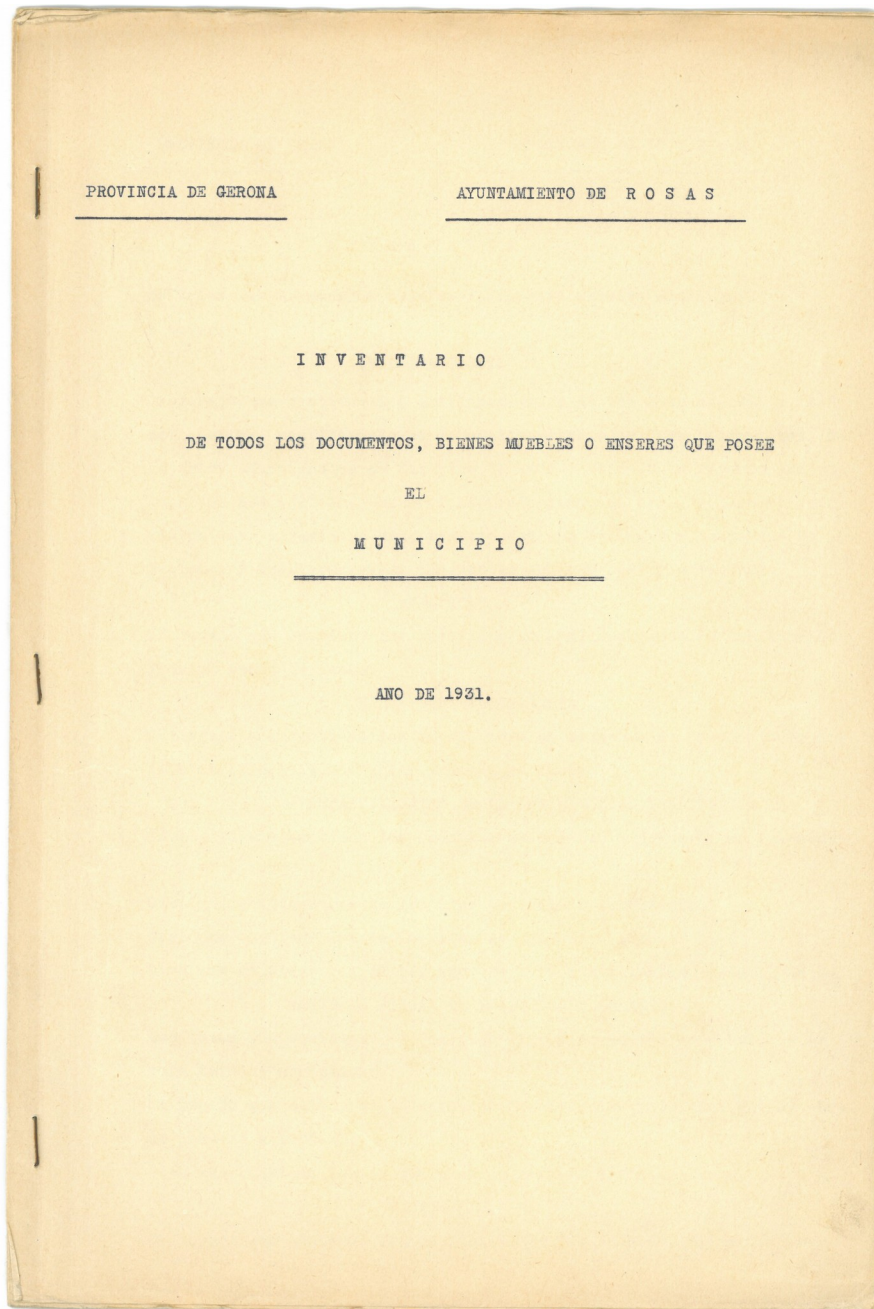


## El document del mes de juny de l'AMR

número 06/2017

### Una endreça necessària: l'arxiu municipal

L'inventari de 1931 per celebrar el Dia Internacional dels Arxius



#### Dades arxivístiques

CAT AMR 1.1. Fons Ajuntament de Roses, Administració General, sèrie 1.3.6.[2.1.2.2.] Instruments de Descripció, *Inventario de todos los documentos, bienes muebles o enseres que posee el municipio*, redactat pel secretari municipal senyor Josep Casademont, 30 de setembre de 1931. Castellà.

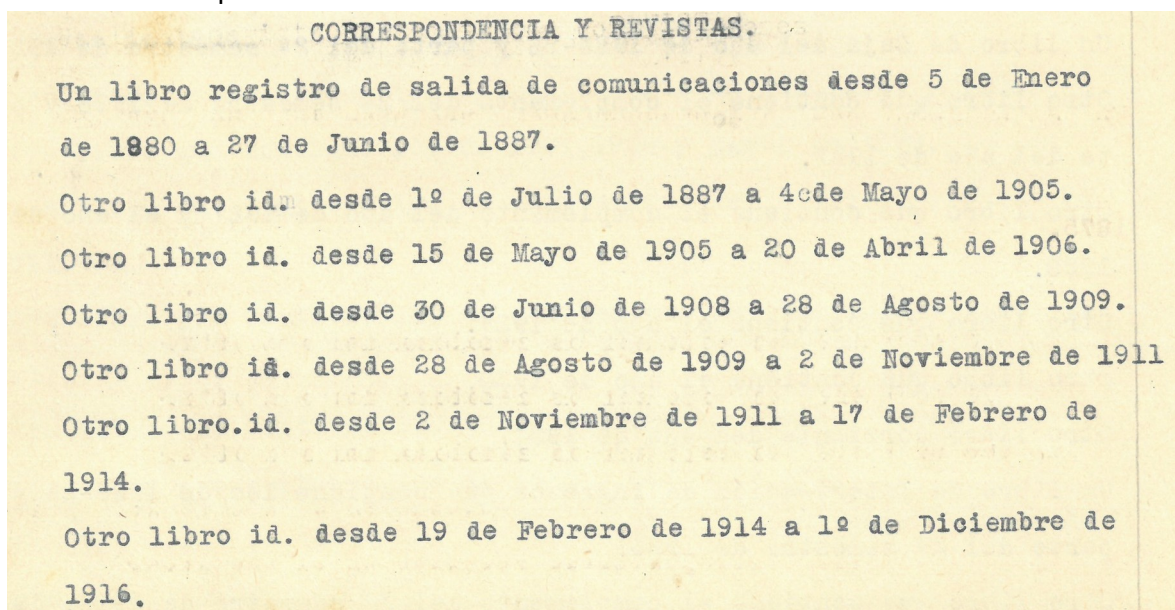
### Història arxivística

L'inventari de la documentació de l'Arxiu Municipal es va conservar molt anys enmig de la documentació del departament de Secretaria, sense cap tractament tècnic específic. Per tant, a la pràctica, significa que no estava classificada ni descrita i, per tant, no se sabia on estava realment dins l'arxiu. L'any 1992 tota la documentació històrica va ingressar a les noves dependències de l'Arxiu Municipal quan el servei va entrar en funcionament.

### Contingut

Aquest inventari de la documentació de l'Ajuntament de Roses, redactat pel secretari municipal, senyor Josep Casademont, el setembre de 1931, s'organitzava a partir de l'agrupament de la documentació en diverses seccions que, a vegades, es confonien amb sèries documentals clàssiques.

D'aquesta manera, les seccions són: Amillaraments, Apèndixs, Recomptes de Ramaderia, Repartiments de la Contribució Territorial, Registre Fiscal d'Edificis i Solars, Matrícules, Patents d'Automòbils, Impostos, Llibres d'Actes de l'Ajuntament, Pressupostos i Comptes Municipals, Expedients de Quintes, Correspondència i Revistes, Expedients Diversos i Cementiri Municipal.



Detall de la descripció dels lligals de correspondència i revistes de 1880 a 1916

Dins cada agrupació s'hi consignaven tots els llibres, expedients i documents que existien. A més a més, al final de l'inventari s'esmentaren els béns mobles que hi havia a l'ajuntament, com taules, cadires, armaris, prestatgeries, màquines d'escriure (una Underwood que encara es conserva a les dependències de l'Arxiu Municipal), estufes, urnes (un autèntic delictes), pesos i mesures, banderes (higiènicament separades per «nacionales» i «catalanas») i els quadres que hi havia penjats a l'ajuntament, tots molt interessants i gairebé tots desapareguts vés a saber perquè. De fet, doncs, l'abast d'aquest inventari transcendia l'àmbit estrictament documental i s'endinsava (barrejava, caldria dir) en altres motivacions.

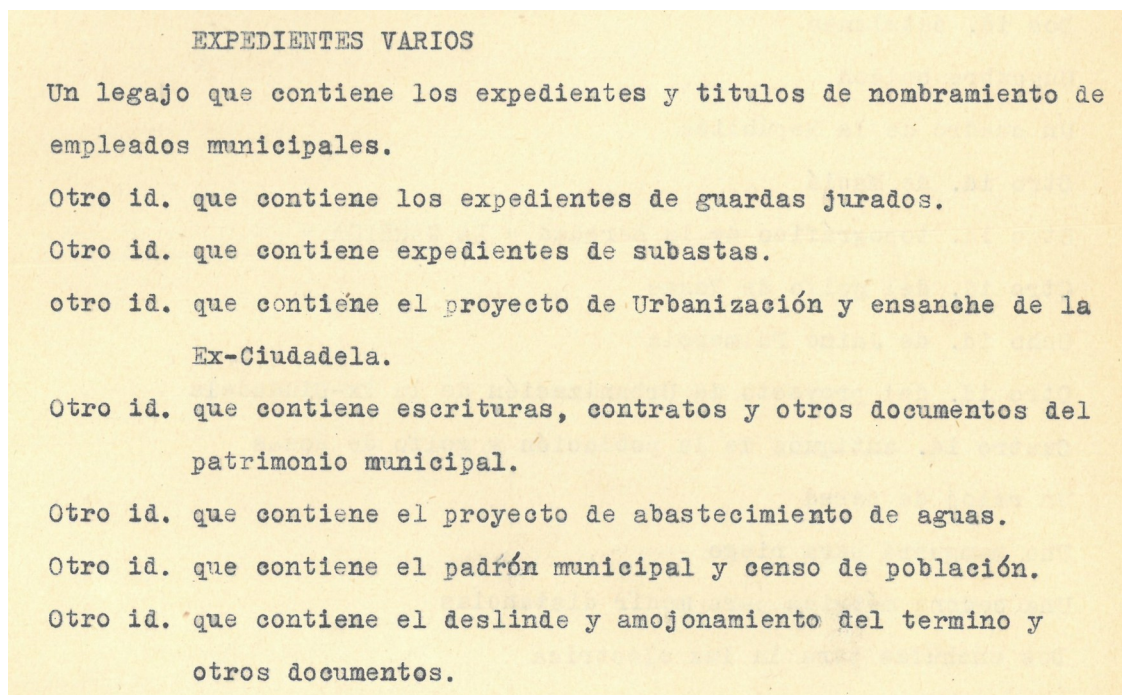
### Context

Cada any, des del 2008, el 9 de juny se celebra el Dia Internacional dels Arxius, que té per objectiu bàsic visibilitzar l'existència d'aquests equipaments administratius fonamentals per a la garantia dels valors democràtics de qualsevol societat i



conscienciar i ensenyar les tasques tècniques que s'hi fan. Per tant, amb motiu d'aquesta efemèride, es presenta un dels documents cabdals en qualsevol institució que hagi de garantir drets i deures: el registre de tota la documentació que es tramita i que, al capdavall, acaba afectant els ciutadans.

Aquest inventari de 1931 és el primer intent seriós de sistematització de la documentació de l'arxiu municipal de Roses. Abans, tanmateix, hi havien hagut altres intents d'elaborar inventaris de la documentació. Així, el Ple va acordar el dia 22 d'octubre de 1868 inventariar la documentació de l'escola de nenes (que només constava de quatre llibres de registre i un llibre d'inventari). Posteriorment, el 1872 i el 1885 la Corporació demanava als secretaris municipals corresponents que fessin un inventari de la documentació existent. Evidentment, aquesta falera no ha d'estranyar gens, atès que la construcció de l'actual Estat Liberal es bastí a partir de lluites polítiques entre faccions que, sovint, se serviren del poder de la informació continguda en els documents de l'arxiu municipal. Sabem, però, que l'any 1875 l'inventari no s'havia fet, mentre que a l'any 1881 s'esmenta que mancava documentació que havia estat registrada en un inventari anterior. Tanmateix, aquest inventari realitzat pels volts de 1881 no s'ha conservat.



Detall de la descripció dels lligalls d'expedients diversos

Ineluctablement, qui en paga les conseqüències de la mala gestió arxivística és la documentació i tot darrera la recerca històrica, el coneixement de la nostra societat i, en definitiva, la capacitat de millorar la comunitat. Passà amb les guerres carlines, passà amb la Guerra Civil i la postguerra: destrucció de documentació, pèrdua de la memòria col·lectiva, endarreriment i subdesenvolupament cívic. Vét aquí un perill social que cal recordar per no haver de repetir. Almenys una vegada l'any, el 9 de juny.

### Més informació

Josep Maria Barris Ruset, *L'origen i l'evolució de l'Arxiu Municipal de Roses*, Roses, Ajuntament de Roses, 1996, col. Papers de Recerca, núm. 1, pàgs. 43-45 i 52-54.